

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku W. S.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Starosty T., Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe - Nadleśnictwo N., Skarbu Państwa - Starosty S., J. B., M. B., M. J., J. S., W. w Z., Województwa (...), L., J. S., K. S., J. M., Z. T., J. B., S. K., J. R. i M. T.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 lutego 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 23 sierpnia 2018 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w T.) na rzecz adw. P. O. kwotę 800 (osiemset) zł. powiększoną o należny podatek od towarów i usług z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3) nie obciąża skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz uczestników postępowania.**

UZASADNIENIE

W. S. wniósł o stwierdzenie, że nabył przez zasiedzenie własność bliżej opisanych działek nr [...]85/2, [...]89, [...]85/1 i [...]671 położonych w B. Postanowieniem z dnia 13 lutego 2018 r. Sąd Rejonowy w N. oddalił wniosek. Apelacja wnioskodawcy została oddalona postanowieniem Sądu Okręgowego w T. z dnia 23 sierpnia 2018 r. Wnioskodawca wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wnioskodawca wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na rażące naruszenie przez Sąd Okręgowy przepisów art. 378 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. polegającym na nieustosunkowaniu się do zarzutów apelacji dotyczących braku wszechstronnego rozpatrzenia materiału dowodowego oraz dokonania jego oceny z pominięciem części tego materiału, co doprowadziło - w ocenie wnioskodawcy - do naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego:

art. 336 k.c. w zw. z art. 172 § 2 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenia art. 348 k.c. przez przyjęcie, że wnioskodawca nie wykazał swojego nieprzerwanego, samoistnego posiadania nieruchomości objętych wnioskiem.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na jej oczywistej zasadności nakładało na skarżącego powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia konkretnych przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania jej poszerzonej analizy. Podkreślić też należy, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Skarżący nie uczynił zadość tym wymaganiom. Wbrew jej twierdzeniom, Sąd Apelacyjny odniósł się w motywach zaskarżonego wyroku do podniesionych w apelacji zarzutów naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.; uznał je za niezasadne, podając motywy tej oceny, co prowadziło do zaaprobowania ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji. Nie ma podstaw do przyjęcia rażącego naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. nawet jeśli skarżący czuje się nieusatysfakcjonowany stopniem szczegółowości odniesienia się przez Sąd do zarzutów apelacyjnych. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 4 września 2014 r. II CSK 478/13, OSNC-ZD 2015, nr 4 poz. 64, wyrok Sądu Najwyższego z 4 września 2014 r., I PK 25/14, OSNP 2016, Nr 1, poz. 6). Odpowiednie stosowanie art. 328 § 2 k.p.c. do uzasadnienia orzeczenia

sądu drugiej instancji oznacza, że nie musi ono zawierać wszystkich elementów uzasadnienia orzeczenia sądu pierwszej instancji; sąd odwoławczy obowiązany jest zamieścić w uzasadnieniu takie elementy, które ze względu na treść apelacji i zakres rozpoznania, są potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2016 r., I CSK 306/15, nie publ.). Ponadto, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. może stanowić skuteczny zarzut skargi kasacyjnej tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia zostało sporządzone w sposób wykluczający przeprowadzenie efektywnej kontroli kasacyjnej (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1997 r., II CKN 112/97, nie publ., z dnia 11 maja 2000 r., I CKN 272/00, nie publ., oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CSK 293/12, OSNC 2013, Nr 12, poz. 148). Skarżący nie wykazał tego rodzaju uchybień Sądu Okręgowego, z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika bowiem, że Sąd ten odniósł się do apelacyjnych zarzutów błędów w ustaleniach faktycznych, uznając je jednak za bezzasadne. Skarżący pomija także, że w odniesieniu do działek nr [...]671 i nr [...]85/1 z zaakceptowanych przez Sąd Okręgowy ustaleń i ocen prawnych dokonanych przez Sąd Rejonowy wynika, że podstawą oddalenia wniosku o stwierdzenie zasiedzenia był fakt, że wnioskodawca nie wykazał, aby posiadał samoistnie te działki przez wymagany prawem okres czasu. Podkreślić bowiem należy, że zgodnie art. 172 k.c. do nabycia własności w drodze zasiedzenia niezbędne są dwie przesłanki: samoistne, nieprzerwane posiadanie i upływ czasu. Należy przy tym przypomnieć, że stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. zarzuty skargi kasacyjnej nie mogą dotyczyć oceny dowodów ani ustaleń faktycznych.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono w oparciu o zasadę słuszności uwzględniając okoliczności sprawy, w tym charakter roszczenia i sytuację materialną wnioskodawcy (art. 102 w zw. z a art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.). Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego w odniesieniu do pełnomocnika wnioskodawcy z urzędu będącego adwokatem, znajduje oparcie w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1184) oraz § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 11 pkt 1 w zw. § 8 pkt 5 i § 4 ust. 1 i 3

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

jw